

IDA BÖRJEL RÖD ANEMON

Dokumentärdikt

ALBERT BONNIERS FÖRLAG

Albert Bonniers Förlag
Box 3159, 103 63 Stockholm
www.albertbonniersforlag.se
info@albertbonniers.se

ISBN 978-91-0-080803-7

© Ida Börjel 2025

TYPSNITT Chakra Petch och Williams Caslon

OMSLAG Nina Ulmaja

TRYCKERI Livonia Print, Lettland 2025

December tjugohundraelva:
sextiotre år efter Katastrofen

RUNDABORDSSAMTALET

Får jag röka härinne

Vi kan fråga

Kära poeter

vi samlas i poesins namn
det är så fint att äntligen träffas
tack för att ni tar er tid
efter lite bekymmer på flygplatsen
är vi äntligen här alla
förutom vår vän
som inte får inresetillstånd
fast hon bara är ett stenkast bort

ni vet att vi härmed är pionjärer
något liknande projekt har inte
gjorts tidigare
en feministisk strategi
nog för att begreppet feminism
väcker olika associationer i våra länder
men vi prövar feminismen som politisk
strategi för litteraturen och öppnar ett rum
genom att stänga ute

Jag är glad över att vara här

Jag älskar att vara här

Jag är här därför att jag och min make
inte kan vara tillsammans någon
annanstans än här

Okej vad vill vi dricka

Finns det alkohol

Jag har redan druckit
en halv flaska vin

Då kanske du vill ha kaffe
för att vakna till

Nej jag vill inte
vakna till

Umgås ni sinsemellan
när vi inte är här

Ibland

Inte jag jag umgås inte med någon
inte ens med mig själv

Ska vi ta en runda
vi tar en runda börja du

Det gläder mig att ni har rest hit
för egen del har jag skrivit dikter
och dramatik
jag har nog inte
så mycket mer att säga

Du kan väl säga något om
vad du har skrivit

Min bok handlar om kärlek
kärlek under extrema omständigheter
min pjäs handlar om livet här
i dramatiken fann jag ett utrymme
som fattades mig i poesin
ett utrymme till att skapa något mer
genomgripande utifrån vardagslivet
i pjäsen delar två personer
ett och samma villkor
under ett och samma ögonblick
utlämnade hänvisade till varandra
måste de försöka prata om vad som sker
och att då blottlägga hur djupt
var och en sitter insjunken
i sig och sitt

I vårt språkområde är det fortfarande inte
comme-il-faut att använda talspråk på teatern
fast det pågår en intensiv debatt om det

när vi skriver använder vi bara
det klassiska språket

Vad gör ni då ifall två människor
måste få tala med varandra

Vi använder talspråk ibland
om det inte finns något annat sätt
att säga det på
enstaka ord någon
konversation ibland

Varför detta motstånd

Det kan vi återkomma till

Är det där ditt ris
eller är det ris till alla

Det kommer det kommer

Din tur

Jag är utbildad ingenjör och har skrivit
två romaner och en diktbok om jag
skriver dikt eller prosa
beror på omständigheterna
en dikt är resultatet av en efemär
förmimelse ett skymtat ögonmärke
dikten är inte som romanen
dikten är inte alls som romanen
en roman kan man leva med länge

Poesin får mig att alls orka leva

Så är det inte för mig
min senaste roman var ganska poetisk
det försöker jag undvika nu
en roman är en fråga om struktur
om hantverk karaktärsbygge
scener som ska fogas samman
narrativa trådar att reda ut
ett ingenjörskap

Gäller inte det även för poesin

Nej

Just nu befinner jag mig långt ifrån
det strikt klassiska versmåttet
det känns inte anpassat för vår tid
dess signaler är alltför uppenbara
språkdräkten är alltför uppenbar
bilderna radar upp sig på förhand
det får dikten att bli avläst inte läst
om någon verkligen i sitt inre
utan omsvep fernissa
ska erfara situationen
brutalt genomträngande
då krävs ett annat slags språklighet

dikten måste fånga det uppenbara
och sätta det i rörelse
dikten måste hända
så att läsaren blir varse
så att människor känner sig inbegripna
i det rådande i livet som det är

Fast diktens ärende
är inte den redovisande nyhetsartikelns
konsten består i att omstöpa vardagsspråket
åtminstone jag vill att läsaren
ska känna någon mening med livet
efter att ha läst

Förlåt alltså vi är så
dåliga på att presentera oss själva

Nej då och
vi har gott om tid

Och vin

Jag skriver om världen
om sådant jag inte vet
det finns inget markant jag
i mina dikter
det gillas inte
detta att jag inte skriver om mig själv
Varför skriver du inte om det du vet
om vad du äter
om din lilla katt
vissa frågar så

Uttolkarjaget världsskaparjaget
du gör anspråk på en traditionellt sett
manlig position

Där är vi olika
jag skriver bara om vad jag känner till
det angelägna uppstår
i skrivandet av det välbekanta
det unika består i att din
vetandekonstellation
inte är helt lik någon annans
ingen ser precis ur samma vinkel
småsaker detaljer
det du bevittnat gör dikten till din

För mig ligger horisonten öppen
jag skriver om det som upptar mig
alldeles oavsett vad
om det är katten
eller en omvärldsanalys

Din tur

Jag är poet och kritiker
jag skriver för en dagstidning
den numera enda vänsterinriktade hos oss
vilket inte är hugget i sten
även den blir mer kommersialiserad
vår chef har en rätt
förenklad syn på konst

Jag är också poet och kritiker
jag har ägnat mig åt kollektivt skrivande
för att undkomma skrivandets enslighet
fast nu håller jag på med något eget
det kretsar kring migration krig
revolution och begär

Din tur

Min bok handlar om moderskap
som en kraftfull och våldsam relation
den handlar också om sorg